

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN MỘC CHÂU
TỈNH SƠN LA**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 22/2022/DS-ST
Ngày 30 tháng 6 năm 2022
V/v Tranh chấp về quyền sở hữu
tài sản (Vật nuôi)

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN MỘC CHÂU, TỈNH SƠN LA**

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đào Ngọc Hà.

Các Hội thẩm nhân dân: Bà Nguyễn Thị Hiền và bà Lò Thị Minh.

- Thư ký phiên tòa: Bà Hà Thị Nga - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La tham gia phiên tòa: Bà Mùi Thị Quyên - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La xét xử sơ thẩm công khai vụ án thụ lý số 21/2022/TLST-DS ngày 04 tháng 4 năm 2022 về Tranh chấp về quyền sở hữu tài sản (Vật nuôi), theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 12/2022/QĐXXST-DS ngày 13 tháng 6 năm 2022 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Anh Hoàng Văn H, sinh năm 1988. Địa chỉ: Bản C, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La.

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: Bà Hà Thị N, sinh năm 1950. Địa chỉ: Bản C, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, theo văn bản ủy quyền ngày 18/4/2022, có mặt.

- Bị đơn: Chị Lò Thị H1, sinh năm 1986. Địa chỉ: Bản C, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, có mặt.

- Người làm chứng:

1. Bà Hoàng Thị Th, sinh năm 1972. Địa chỉ: Bản C, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, vắng mặt.

2. Bà Hà Thị S, sinh năm 1965. Địa chỉ: Bản Cang, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, có mặt.

3. Ông Hà Văn U, sinh năm 1963. Địa chỉ: Bản C, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, vắng mặt.

4. Bà Lò Thị T, sinh năm 1978. Địa chỉ: Bản C, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, có mặt.

5. Chị Lò Thị T2, sinh năm 1983. Địa chỉ: Bản Cang, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, có mặt.

6. Ông Hà Văn K, sinh năm 1970. Địa chỉ: Bản Cang, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, vắng mặt.

7. Ông Lường Văn T3, sinh năm 1974. Địa chỉ: Bản N, xã Mường Sang, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La, vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện đề ngày 22/12/2020 của nguyên đơn anh H và quá trình giải quyết vụ án người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày:

Ngày 01/4/2020 gia đình anh được chị Hà Thị Th giao cho 01 con bò cái khoảng 08 tháng tuổi để nuôi phát triển kinh tế gia đình, con bò có đặc điểm lông màu đỏ đậm, tai thẳng đứng, có xỏ mũi, khoảng 30 kg thịt, đến cuối tháng 6/2020 thì bỏ dây xỏ mũi. Ngày 07/7/2020 gia đình anh H phát hiện bị mất bò, đến ngày 26/7/2020 gia đình cho rằng chị Lò Thị H1 người cùng bản đã bán con bò của gia đình cho ông Lường Văn T3, sinh năm 1974, địa chỉ: Bản Nà Bó 2, xã Mường Sang, Hện Mộc Châu. Nay anh H khởi kiện yêu cầu chị H1 trả số tiền 23.000.000 đồng, trong đó 17.000.000 đồng là giá trị con bò, 6.000.000 đồng là công tìm kiếm. Quá trình hòa giải và tại phiên tòa người đại diện theo ủy quyền yêu cầu chị H1 trả số tiền 17.000.000 đồng, trong đó 12.000.000 đồng là giá trị con bò, 5.000.000 đồng là công tìm kiếm.

Trong quá trình tham gia tố tụng, tại bản tự khai, biên bản hoà giải và tại phiên toà hôm nay bị đơn là chị Lò Thị H1 trình bày:

Vào thời điểm năm 2020 gia đình chị có nuôi 09 con bò và nuôi cùng 04 hộ gia đình khác gồm: Gia đình ông Hà Văn U (địa chỉ: Bản Khừa, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu), Hoàng Văn A, Hà Thị S và gia đình chị Lò Thị Th (đều có địa chỉ tại bản Cang, xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu). Tổng cộng số bò nuôi chung là 25 con và được chăn thả tại lũng Tơ Lâng sát với khu trang trại khu rừng Cọ Sóc là khu vực chăn thả bò của hộ gia đình anh Hoàng Văn H. Trong quá trình chăn thả bò thì mỗi hộ gia đình luân phiên thay nhau trông coi.

Đầu tháng 3/2020 có 04 con bò lạc vào khu vực thung lũng, ông Hà Văn U đã phát hiện và báo sự việc cho bà Hà Thị S trưởng bản Cang. Sau khi có thông báo của ban lãnh đạo bản thì có gia đình chị Lò Thị T2 đến nhận 02 con bò và gia đình ông Hà Văn K đến nhận 01 con bò, còn con bò còn lại có đặc điểm màu lông vàng nhạt, chưa xỏ mũi và là giống bò cái không có ai đến nhận, nên gia đình chị đã nuôi đến ngày 07/7/2022 thì bán cho ông Lường Văn T3, địa chỉ: Bản Nà Bó 2, xã Mường Sang, Huyện Mộc Châu với giá 5.000.000 đồng.

Nay anh Hoàng Văn H yêu cầu chị phải trả 12.000.000 đồng là giá trị con bò và công tìm kiếm 5.000.000 đồng, chị khẳng định con bò đó không phải là bò của gia đình anh Hoàng Văn H bởi thời gian anh H được giao bò là tháng 4/2020, còn bò lạc vào lũng của chị từ đầu tháng 3/2020 và đặc điểm của bò chị đã bán không giống bò của anh H bị mất. Do vậy chị không nhất trí yêu cầu khởi kiện của anh Hoàng Văn H.

Trong quá trình giải quyết, Toà án đã tiến hành xác minh lời khai của những người làm chứng như sau:

Bà Hoàng Thị Th trình bày: Năm 2018 bà Th được Chi hội phụ nữ bản Cang, xã Chiềng Khừa giao 01 con bò đang mang thai, đến tháng 9/2019 bò đẻ ra một con bò giống cái, có đặc điểm lông màu vàng đỏ, tháng 4/2020 thì bà giao con bò con có đặc điểm như trên cho gia đình anh Hoàng Văn H nuôi. Đến tháng 7/2020 thì bà được anh H nói lại bị mất con bò mà bà giao cho anh H.

Ông Hà Văn U trình bày: Ông là chú họ của anh Hoàng Văn H và là chú rể của chị Lò Thị H1. Từ năm 2018 ông chăn thả trâu, bò cùng lũng của chị Lò Thị H1, bà Hà Thị S, ông Hoàng Văn A. Khoảng tháng 3/2020 ông phát hiện có 04 con bò lạc vào lũng, ngay sau đó ông đã báo cáo lại cho trưởng bản Cang là bà Hà Thị S để thông báo trên loa của bản để chủ của các con bò bị mất đến nhận lại, khoảng 01 tuần sau ông biết có gia đình chị Lò Thị T2 và gia đình ông Hà Văn Kg ở cùng bản đến nhận 03 con bò mang về, còn lại 01 con có đặc điểm giống bò cái, lông màu vàng, chưa xỏ mũi, khoảng hơn 01 năm tuổi không ai đến nhận. Trong thời gian từ cuối tháng 3/2020 đến tháng 7/2020 ông vẫn thấy con bò bị lạc ở trên lũng, còn sự việc chị H1 bán bò như thế nào ông U không biết.

Bà Hà Thị S trình bày: Gia đình bà chăn thả trâu, bò cùng với các gia đình chị Lò Thị H1, ông Hà Văn U, ông Hoàng Văn A. Khoảng ngày 07/3/2020 bà được ông Hà Văn U thông báo có 04 con bò lạc vào lũng, ngay sau đó bà đã thông báo trên loa của bản để ai là chủ của 04 con bò bị mất đến nhận lại, sau đó có chị Lò Thị T2 đến nhận 02 con bò, ông Hà Văn Kg đến nhận 01 con bò, còn lại 01 con không có ai đến nhận nên chị H1 trực tiếp nuôi, sự việc chị H1 bán bò thì bà không được biết.

Bà Lò Thị T3 trình bày: Vào đầu tháng 4/2020 bà được biết chị Hà Thị Th giao cho gia đình anh Hoàng Văn H 01 con bò khoảng 08 – 09 tháng tuổi, lông màu vàng đậm, có xỏ mũi, khoảng 20 kg thịt. Còn sự việc mất và bán bò giữa gia đình anh H, chị H1 bà không biết.

Bà Lò Thị T2 trình bày: Vào đầu tháng 3/2020 gia đình bị lạc 02 con bò, đến ngày 07/3/2020 bà nghe thông báo của trưởng bản Cang có 04 con bò lạc vào lũng chăn thả của chị Lò Thị H1. Đến ngày 14/3/2020 chị đến nhận lại 02 con bò của gia đình, còn lại 02 con thì chị không để ý có đặc điểm gì.

Ông Hà Văn K trình bày: Vào đầu tháng 3/2020 gia đình bị lạc 01 con bò đực, lông màu vàng đỏ, khoảng 09 tháng tuổi, đến giữa tháng 3/2020 ông đến lũng của gia đình chị Lò Thị H1 nhận lại bò của gia đình, đặc điểm các con bò khác ông không biết.

Ông Lường Văn T3 trình bày: Vào ngày 07/7/2020 ông đến gia đình nhà chị Lò Thị H1 trú tại bản Cang, xã Chiềng Khừa để mua 02 con bò, trong đó 01 con bò có đặc điểm lông màu khoang trắng vàng với giá 6.500.000 đồng; 01 con bò cái, lông màu vàng nhạt, chưa xỏ mũi với giá 5.000.000 đồng, việc mua bán không làm giấy tờ. Sau khi mua về mấy hôm thì ông bán con bò lông màu khoang trắng vàng

cho người không quen biết, còn con bò lông vàng nhạt gia đình mổ để mừng nhà mới.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Huyện Mộc Châu, tỉnh Sơn La phát biểu ý kiến:

** Về việc tuân theo pháp luật tố tụng:*

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký Tòa án: Từ khi thụ lý vụ án đến trước khi xét xử, nghị án Thẩm phán và Thư ký Tòa án đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Hội đồng xét xử: Tại phiên tòa Hội đồng xét xử đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về phiên tòa sơ thẩm.

- Việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng: Từ khi thụ lý vụ án đến phiên tòa hôm nay những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

** Về việc giải quyết vụ án:*

Căn cứ khoản 2 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35; điểm c khoản 1 Điều 39; khoản 1 Điều 147 bộ Luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 163, 221, 231 Bộ luật dân sự.

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án. Đề nghị xử:

- Bác đơn khởi kiện của anh Hoàng Văn H về việc yêu cầu chị Lò Thị H1 phải trả trả: Giá trị con bò là 12.000.000 đồng; công tìm kiếm là 5.000.000 đồng, tổng là 17.000.000 đồng.

- Truy thu nộp Ngân sách nhà nước số tiền 5.000.000 đồng đối với chị Lò Thị H1.

- Về án phí dân sự sơ thẩm: Miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm cho anh Hoàng Văn H. Trả lại cho bà Hà Thị Nêu (Người đại diện theo ủy quyền của Hoàng Văn H) tiền tạm ứng án phí đã nộp 1.150.000 đồng theo biên lai số AA/2021/0000639 ngày 04/4/2022 tại Chi cục thi hành án dân sự Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án, được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về quan hệ tranh chấp và thẩm quyền giải quyết vụ án: Căn cứ vào đơn khởi kiện của anh Hoàng Văn H cùng các tài liệu chứng cứ kèm theo, Hội đồng xét xử đủ căn cứ để xác định quan hệ pháp luật tranh chấp là: “Tranh chấp về quyền sở hữu tài sản (Vật nuôi)”; Bị đơn chị Lò Thị H1 có địa chỉ tại xã Chiềng Khừa, Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La. Nên vụ án thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La. Việc thụ lý, thông báo thụ lý, mở phiên họp kiểm tra việc

giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải, quyết định đưa vụ án ra xét xử và các thủ tục tố tụng khác đã đảm bảo đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Quá trình giải quyết xác định hiện nay con bò đã bị mổ thịt, do đó không có chứng cứ để xem xét thẩm định tại chỗ hay trưng cầu giám định mà chỉ dựa vào lời khai của những người làm chứng để giải quyết vụ án.

[2] Xét nguyên đơn yêu cầu công nhận và buộc bị đơn trả lại con bò cái đang tranh chấp thuộc quyền sở hữu của nguyên đơn, yêu cầu bị đơn thanh toán tổng số tiền 17.000.000 đồng, trong đó giá trị con bò là 12.000.000 đồng, công tìm kiếm 5.000.000 đồng.

Theo nguyên đơn Hoàng Văn H khai: con bò của gia đình nguyên đơn được bà Hoàng Thị Th giao cho gia đình anh từ 01/4/2020, khi nhận bò con bò đã được xỏ mũi và khoảng 8 tháng tuổi, gia đình anh H nuôi giữ đến tháng 7/2020 thì bị mất, lời khai này phù hợp với lời khai của người làm chứng bà Hoàng Thị Th và bà Hà Thị S.

Lời khai chị Lò Thị H1: Tháng 3/2020 có 4 con bò lạc về đàn bò gia đình chị, ông Hà Văn U phát hiện đã thông báo với trưởng bản và được trưởng bản Cang là bà Hà Thị S thông báo lên loa của bản đã có 03 con bò được các gia đình đến nhận lại, con bò có đặc điểm con bò cái khoảng hơn 01 tuổi, có màu lông vàng và chưa được xỏ mũi. Con bò tranh chấp gia đình nuôi từ tháng 3/2020 đến ngày 07/ 7/2020 thì chị bán cùng với 01 con bò gia đình chị cho ông Lương Văn Tám.

Lời khai của những người làm chứng như bà Hà Thị S, ông Hà Văn U, bà Lò Thị T2, bà Lò Thị T3 và ông Hà Văn K đều khẳng định tháng 3/2020 có 04 con bò lạc đến ở cùng đàn bò của gia đình chị H1 và đã được thông báo lên loa của bản Cang, sau khi thông báo đã có 02 gia đình đến nhận 03 con bò, còn lại 01 con bò mà chị H1 bán chưa được xỏ mũi, lời khai của những người làm chứng này phù hợp với lời khai của chị H1 nhưng lời khai của bà Hoàng Thị Th và bà Lò Thị T3 đều khai tháng 4/2020 bà Hoàng Thị Th giao cho gia đình anh H nuôi dưỡng 01 con bò cái có màu lông vàng đậm, con bò đã được xỏ mũi.

Xét thấy lời khai của của nguyên đơn khai con bò anh được giao từ ngày 01/4/2020 còn con bò lạc về gia đình chị H1 từ tháng 3/2020 có mâu thuẫn về thời gian và đặc điểm.

Từ những nhận định trên có thể khẳng định con bò cái hiện đang có tranh chấp không thuộc quyền sở hữu hợp pháp của nguyên đơn Hoàng Văn H, vì vậy Hội đồng xét xử không có cơ sở chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Hoàng Văn H về việc tranh chấp quyền sở hữu tài sản.

Đối với số tiền 5.000.000 đồng chị Lò Thị H1 bán bò mà có, không liên quan đến vụ án, do đó không đề cập giải quyết. Do vậy không có căn cứ chấp nhận quan điểm của đại diện Viện kiểm sát về truy thu số tiền 5.000.000 đồng của chị H1 để sung công quỹ Nhà nước.

[3] Về án phí: Nguyên đơn phải chịu án phí do yêu cầu của mình không được chấp nhận, nhưng xét thấy nguyên đơn là người dân tộc thiểu số cư trú ở

vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn của Hện Mộc Châu nên Hội đồng xét xử miễn án phí cho nguyên đơn theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 về án phí, lệ phí Tòa án.

[4] Về quyền kháng cáo: Các đương sự có quyền kháng cáo bản án theo quy định tại Điều 271, 273 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 2 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35; điểm c khoản 1 Điều 39; khoản 1 Điều 147 bộ Luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Tuyên xử:

1. Không chấp yêu cầu khởi kiện của anh Hoàng Văn H và người đại diện theo ủy quyền của anh H về việc yêu cầu chị Lò Thị H1 phải trả trả số tiền: Giá trị con bò là 12.000.000 đồng; công tìm kiếm là 5.000.000 đồng.

2. Về án phí: Anh Hoàng Văn H được miễn án phí dân sự sơ thẩm. Trả lại cho bà Hà Thị Nê (Người đại diện theo ủy quyền của Hoàng Văn H) tiền tạm ứng án phí đã nộp 1.150.000 đồng theo biên lai số AA /2021/0000639 ngày 04/4/2022 tại Chi cục thi hành án dân sự Hện Mộc Châu, tỉnh Sơn La.

3. Về quyền kháng cáo: Án xử công khai nguyên đơn, người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn; bị đơn có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án sơ thẩm.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Sơn La;
- VKSND tỉnh Sơn La;
- VKSND Hện Mộc Châu;
- Chi cục THADS Hện Mộc Châu;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ, án văn.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN TOÀ**

(Đã ký)

Đào Ngọc Hà